

Tekniikan ja ympäristön strategia 2010- 2017

Hyvinkään kaupunki

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	3
2. STRATEGIAPERUSTA.....	3
2.1 Kaupunkistrategia	3
2.2 Tekniikan ja ympäristön toimialan arvot	4
2.3 Toimialan vahvuudet ja heikkoudet.....	5
Vahvuudet	6
Heikkoudet	6
Mahdollisuudet.....	6
Uhat	6
Miten toimialan sisäisiä vahvuuksia voidaan käyttää hyödyksi?.....	7
Miten toimialan ulkoiset mahdollisuudet hyödynnetään?	7
Miten sisäiset heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi?	7
Miten ulkoiset uhat vältetään?	7
3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ NYT JA TULEVAISUUDESSA – STRATEGISET HAASTEET	8
3.1 Toimintaympäristön muutosten ennakointi.....	8
Elinvoimaisuus ja kilpailukykyisyys	8
Asiakas ja kaupunkilainen	9
Palvelujen järjestäminen	9
3.2 Ydintoimintojen järjestäminen nyt ja tulevaisuudessa.....	10
4. TAHTOTILA – VISIO JA TOIMINTA-AJATUS VUOTEEN 2017	12
4.1 Toiminta-ajatus.....	12
4.2 Visio.....	13
5. STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT, VALINNAT JA MENESTYSTEKIJÄT	13
5.1 Strategiset valinnat ja päämäärät.....	13
5.2 Strategisten valintojen kirkastaminen (mitä teemme – mitä emme tee) ?.....	14
5.3 Strategiakartta	15
6. TOIMINNAN TAVOITTEET JA ONNISTUMISEN MITTAAMINEN (tulokortit).....	16
7. TOIMEENPANO, SEURANTA JA ARVIOINTI.....	16
7.1 Strategian jalkauttaminen	16
7.2 Seuranta- ja arviointisuunnitelma	16
7.3 Suhde muihin strategia-asiakirjoihin	16

1. JOHDANTO

Tekniikan ja ympäristön strategian tarkoituksena on syventää ja täsmentää kaupunkistrategian tavoitteita ja päämääriä tekniikan ja ympäristön toimialalle sopiviksi. Strategian tavoitteena on määrittää se suunta, johon toimialaa halutaan kehittää vuoteen 2017 mennessä.

Strategian ja sen tausta-aineiston virkamiesvalmistelusta on vastannut tekniikan ja ympäristön johtoryhmä. Strategian työn suuntaa on linjattu teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja Hyvinkään veden johtokunnan yhteisseminaarissa syksyllä 2009.

2. STRATEGIAPERUSTA

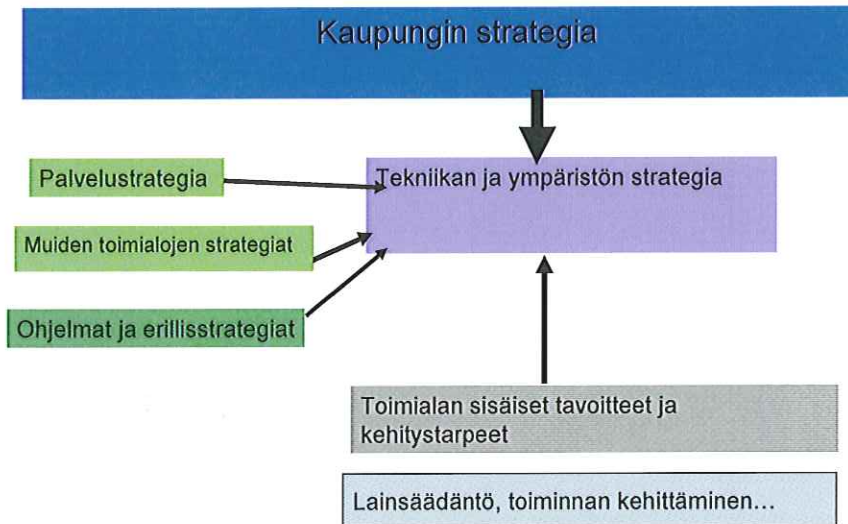
2.1 Kaupunkistrategia

Kaupunkistrategia on vahvistettu valtuustossa 29.6.2009

Satavuotiaan Hyvinkään visiona on olla vuonna 2017 omaleimainen ja yksilöllinen, hinta-laatusuhteeltaan erinomainen asumisen ja vapaa-ajan mahdollisuuksien kaupunki 30 minuutin päässä Helsingin keskustasta. Kaupunki on kehittynyt kansainväliseksi asumisen, kaupan ja työssäkäynnin paikalliskeskukseksi. Yksilöllisyys, valinnanvapaus ja asukkaiden oma vastuu tulevaisuudesta ohjaavat kaupungin asukaslähtöistä ja ympäristövastuullista kehitystä. Vilkas kulttuuri- ja urheiluelämä vahvistavat hyvinkääläisyyttä.

Visiossaan Hyvinkään kaupunki on uudistuva ja tehokas organisaatio, joka on haluttu yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyökumppani strategiassa valituilla alueilla. Sen missiona on edelleen mahdollistaa asukkaiden ja elinkeinoelämän menestyminen laadukkaiden ja tehokkaiden palvelujen sekä aktiivisten verkostojen avulla sekä toimia kasvu- ja kehittymisalustana, joka houkuttelee metropolialueen ihmisiä asumaan, työskentelemään ja viihtymään Hyvinkäällä.

Kaupunkistrategian lisäksi toimialan strategian muodostumiseen vaikuttavat toimialan sisäiset tavoitteet, lainsäädäntö, muiden toimialojen strategiat ja toimintaa ohjaavat erillisstrategiat. Kehitysympäristöä havainnollistaa alla oleva kuva.

2.2 Tekniikan ja ympäristön toimialan arvot

Arvot ohjaavat valintojen tekemistä. Ne edustavat myös pysyvyyttä. Tekniikan ja ympäristön toimialan arvoja ovat:

Hyvä ympäristö

- Kestävä kehitys
- Maaperän, veden ja ilman puhtaus
- Luonnonvarojen kestävä käyttäminen
- Yhdyskuntarakenteen suunnitelmallisuus
- Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen
- Rakennetun ympäristön laatu

Asiakaslähtöisyys ja yhteistyökykyisyys

- Pitkän ja lyhyen aikavälin asiakastarpeiden huomioon ottaminen
- Vuorovaikutus
- Yhteistyökumppaneiden arvostaminen ja kumppanuuksiin panostaminen
- Turvallisuus, vastuullisuus ja pitkäjänteisyys

Taloudellisuus ja tehokkuus

- Talouden tasapaino ja kustannusvaikutusten huomioon ottaminen
- Toiminnan tuloksellisuuden ja laadun parantaminen
- Tehtävien priorisoiminen

Uusiutumiskyky

- Myönteinen ja aktiivinen asennoituminen toiminnan kehittämiseen
- Rohkeus uusien asioiden kokeiluihin ja hallittuun riskinottoon
- Vaihtoehtoisten palvelujen tuottamistapojen arviointi ja vertailu

Henkilöstön kehittäminen

- Henkilöstön arvostaminen, osallistaminen ja vastuuttaminen
- Korkea osaamisen taso ja sen jatkuva ylläpito
- Henkilöstön oikea määrä

2.3 Toimialan vahvuudet ja heikkoudet

SWOT-kaavion vasemmassa puoliskossa on kuvattu Tekniikan ja ympäristön toimialan nykytilannetta luonnehtivat myönteiset ja oikeassa puoliskossa negatiiviset asiat. Kaavion alapuoliskossa on kuvattu organisaation ulkoiset ja yläpuoliskossa sisäiset asiat.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osaava ja motivoitunut henkilöstö - Toimialan mielekäs ja tärkeä tehtäväkenttä - Hyvä yhteistyö henkilöstön kesken ja päättäjien kanssa - Hyvä kokemus palvelujen eri tuottamistavoista - Toimijoiden eri roolit keskinäisessä vuorovaikutuksessa (yritysmäisyysviranomaistoiminta) - Palvelut on tuotettu asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti - Hyvät toimitilat ja työvälineet - Toimialan perusasiat kunnossa - Asenteet myönteisiä toiminnan kehittämiseksi 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteisen suunnittelun ja toteutuksen vaikeus (kalenterivuoteen sidottu talous) - Vastuuketjujen pituus - Projektityöskentelyn kehittymättömyys - Toimintaprosessien kehittämisen hitaus - Hallintoasioiden vaatiman ajankäytön lisääntyminen (asiantuntijoiden työpanosten hukkakäyttö) - Palkitsemisjärjestelmien vähäisyys ja kankeus sekä palkkajärjestelmien monimutkaisuus - Pienten yksiköiden haavoittuvuus - Poissaolojen määrä - Henkilöstön väsyminen - Henkilöstön ikääntyminen ja hiljaisen tiedon siirron vaikeudet
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kasvava kunta ja riittävä väestöpohja - Hyvä sijainti ja liikenneyhteydet - Erinomainen yhdyskuntarakenne - Hyvät mahdollisuudet kuntayhteistyölle monella sektorilla - Monimuotoinen luonnonympäristö 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liika kasvu tai Kasvun tyrehtyminen - Talouden taantuma - Ilmaston muutos, ympäristön tilan heikkeneminen, ilman laatu - Kuntatalouden ongelmat ja kilpailu resursseista - Lakimääräisten tehtävien lisääntyminen - Osaavan henkilöstön puute

Miten toimialan sisäisiä vahvuuksia voidaan käyttää hyödyksi?

Osaava henkilöstö saa aikaan hyviä tuloksia.

Hyvä motivaatio lisää luovuutta ja auttaa jaksamaan.

Toimialan tärkeä tehtäväkenttä motivoi tuottamaan laadukkaita palveluita ja lisää vastuun ottamista.

Hyvä yhteistyö parantaa luottamusta ja mahdollistaa keskittymisen olennaisiin tehtäviin.

Kokemus eri palvelujen tuottamistavoista mahdollistaa vertailun ja luo pohjan oikeille valinnoille.

Saavutettu luottamus toimii hyvänä pohjana sidosryhmäyhteistyölle

Tavoitteiden toteutuminen lisää itseluottamusta ja saa aikaan positiivista "kierrettä".

Hyvät ja keskitetyt toimitilat parantavat asiakaspalvelua, lisäävät synergiaa ja tehostavat tiedonkulkua.

Kun tärkeimpien palveluiden tuotanto on kohtuullisella tasolla, jää aikaa myös kehittämiselle.

Miten toimialan ulkoiset mahdollisuudet hyödynnetään?

Kaupungin kasvu luo pohjan kehittämiselle.

Riittävä väestöpohja mahdollistaa itsenäisen kehityksen ja lisää kunnan painoarvoa yhteistyöhankkeissa.

Keskeinen sijainti ja toimivat liikenneyhteydet Helsingin seudulla sekä hyvä ympäristö tekevät Hyvinkästä kiinnostavan asumis- ja yritys kaupungin.

Erinomainen yhdyskuntarakenne mahdollistaa tehokkaan palveluverkon, jossa palvelujen tuotanto on lähellä käyttäjiä. Liikenne-, vesihuolto-, lämpö- ja televerkot pysyvät lyhyinä ja niiden ylläpito on tehokasta.

Riittävä väestöpohja, kustannustehokkaasti järjestetyt palvelut ja sijainti Helsingin seudulla mahdollistavat monipuolisen yhteistyön maankäyttö-, asumis- ja liikenneasioissa.

Monimuotoisen luonnonympäristön olemassa olo ja sen ylläpito on tärkeä itseisarvo nykyisille asukkaille ja sen säilyttäminen jälkipolville on tärkeää.

Miten sisäiset heikkoudet muutetaan vahvuudeksi?

Suunnitelmallisuutta parannetaan laatimalla toimenpideohjelmat 3-5 vuoden mittaisiksi.

Perusprosessien kuvauksiin ja ongelmakohtien kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Projektityöskentelyä parannetaan koulutuksen avulla ja kokemuksista oppimalla.

Toimistopalveluiden kehitystyötä jatketaan ja toimistoautomaation hyödyntämistä lisätään.

Tehtävien vaativuuden arviointi päivitetään ja palkkausjärjestelmiä yksinkertaistetaan.

Yksiköiden välisiä raja-aitoja madalletaan edelleen ja organisaatiota parannetaan.

Työuupumusta ja poissaolojen määrää pyritään vähentämään kohdistamalla resursseja nykyistä paremmin.

Uusien henkilöiden perehdyttämiseen kiinnitetään enemmän huomiota.

Miten ulkoiset uhat vältetään?

Ympäristön tilan seurantaan, ilmastomuutoksen hillitsemiseen, ilman laadun parantamiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen lisätään panostusta.

Maa-, kaavoitus- ja asuntopolitiikan avulla pyritään väestönkasvu pitämään hallittuna.

Palvelujen kustannustehokkuutta lisäämällä ja uusia toimintatapoja kehittämällä sopeudutaan tiukkenevaan talouteen.

Henkilöstön osaamistaso pidetään korkealla.

Huolehditaan hyvästä työnantajamaineesta

3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ NYT JA TULEVAISUUDESSA – STRATEGISET HAASTEET

3.1 Toimintaympäristön muutosten ennakointi

Toimintaympäristön muutosten tarkastelun tavoitteena on auttaa päätöksentekijöitä ja toimijoita tekemään strategisesti oikeita valintoja tavoitteiden asettamisessa ja toteuttamisessa. Alla on kuvattu Tekniikan ja ympäristön toimialan kannalta keskeisinä näyttäytyviä toimintaympäristön muutoksia aikajänteellä 2010 – 2017.

Elinvoimaisuus ja kilpailukykyisyys

Ympäristö

- Ilmastonmuutos, sen vaikutukset ja vaikutuksiin varautuminen
- Ilman laadun parantaminen
- Energian säästäminen ja energiatehokkuuden parantaminen
- Pohjaveden käytön turvaaminen
- Luonnonvarojen käyttö kestävästä kehitystä tukevalla tavalla
- Elinkaariajattelu
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
- Luonnonsuojelu

Yhdyskuntarakenne ja liikenne

- Yhdyskuntarakenteen eheyden säilyttäminen
- Rakenteen laajentaminen suunnitelmallisesti
- Kehittyminen osana Helsingin metropolialuetta
- Liikenteen lisääntymisen hallinta
- Joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen
- Kevyenliikenteen edellytysten parantaminen
- Yksityisten ja julkisten palveluverkkojen kehittäminen

Väestönmuutokset

- Hyvinkään osuus Helsingin seudun väestökasvusta
- Kasvun pitäminen tavoitteiden mukaisena

Asuminen

- Monipuolinen asuntotontti- ja asuntokysyntä
- Helsingin seudun asuntotuotantotavoitteet
- Energiatehokkuus

Yritykset ja toimipaikat

- Logistiikka- ja muiden tilaa vievien toimintojen siirtyminen Pääkaupunkiseudulta hyvien liikenneyhteyksien varrelle
- Riittävä tonttitarjonta erityyppiseen yritystoimintaan

Asiakas ja kaupunkilainen

Perheet ja asutokunnat

- Väestön vanheneminen
- Asutokuntakoon pieneneminen
- Asumisväljyyden kasvu
- Omatoimisuuden lisääminen
- Asiakkaiden vaatimustason nousu

Hyvinvointi ja turvallisuus

- Ympäristön paremmin huomioon ottavat toimintatavat ja ympäristövaikutusten arviointi
- Elintarvikkeiden ja talousveden laatu
- Ympäristön tila
- Asuinalueiden turvallisuus ja viihtyisyys
- Palvelutarjonnan monipuolistuminen
- Joukkoliikenne
- Liikenteen turvallisuus
- Kotieläinten hyvinvointi

Kuntademokratia

- Yksilön ja yleisen edun yhteensovittaminen
- Helsingin seudun hallinnon järjestäminen
- Laajempien kokonaisuuksien suunnittelu

Palvelujen järjestäminen

Kuntapalvelujen vaikuttavuus, laatu ja kustannukset

- Talouden tiukentuminen
- Palvelurakenteiden muutokset
- Palvelustrategiset linjaukset merkityksellisiä, yksityisten palveluiden osuuden kasvu
- Normiohjauksen lisääntyminen, säädösten tiukentuminen
- Asiakkaan aseman vahvistuminen ja juridisoituminen
- Kustannustehokkuus, läpinäkyvyys lisääntyvät, tuottavuuden lisäämisen vaatimus kasvaa
- Ennusteiden laatimisen merkitys kasvaa
- Vaikuttavuuden arviointi ja valinnat korostuvat
- Elämänkaarimalleja hyödynnetään palveluiden organisoinnissa
- Kuntapalveluiden roolin määrittämisen tärkeys korostuu; mihin keskitytään
- Tietojärjestelmien yhteensovittaminen ja palvelevuus/tarkoituksenmukaisuus
- Yhteiskunta toimii 24/7, nopeatempoisuus, tiedonvälitys, kiihtyminen

Henkilöstöprofiili ja työhyvinvointi

- Henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen vs. nuorten työntekijöiden lisääntyminen
- Työhyvinvoinnin haasteet
- Moniammatillisuuden korostuminen
- Osallisuuden ja motivoimisen haasteet
- Osaamisvaatimukset
- Työvoimapula
- Kilpailukykyisyys ja vetovoimaisuus työnantajana tärkeäksi
- Jatkuva muutos
- Tiedon muuttuminen

Talous

- Kaupungin heikko taloustilanne, verokertymän pieneneminen
- Kustannuspaineiden samanaikainen kasvu
- Suunnitelmallisuuden tarpeellisuus korostuu
- Resurssien oikea kohdentaminen ja valinnat korostuvat
- Ennakointi- ja visiointikyvyyn merkitys korostuu - proaktiivisuus reaktiivisuuden sijaan

Maa- ja ilmastonmuutos ja sen hillitsemiseen liittyvä yhdyskuntarakenteen suunnitelmallinen kehittäminen, tiiviin rakenteen painottaminen, joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen, energiasäästöt ja energiatehokkuuden vaatimukset sekä uusiutuvan energian käytön lisääminen tulevat vaikuttamaan merkittävästi myös Hyvinkään kehitykseen.

Helsingin seudun kasvu antaa hyvän mahdollisuuden kaupungin kehittämiseen ja ikärakenteen parantamiseen. Tämä vaatii kuitenkin seudullisen kilpailukykyyn säilyttämistä luomalla mahdollisuuksia monipuoliselle asumiselle ja yritystoiminnalle sekä turvaamalla toimivat liikenneyhteydet työssäkäyntialueella. Tulevaisuudessa ympäristöarvojen merkitys korostuu. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, ympäristön suojelu, puhdas vesi, maaperä ja ilma ovat tärkeitä kaupungin menestystekijöitä. Toimialan palvelutarjontaa tulee jatkuvasti tehostaa ja hakea kuhunkin tehtävään parhaiten sopivat palvelun tuottamistavat. Kaikkien kuntalaisten käyttämät, toimialan tuottamat "peruspalvelut": puhdas vesi, toimiva katuverkko ja elintarvikkeiden valvonta on pidettävä korkeatasoisina. Tämä edellyttää osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä. Kuntien välinen yhteistyö sekä palvelujen tuotannossa että hallinnossa tulee lisääntymään. Ilmastonmuutoksen torjunnassa, maankäytön suunnittelussa, asuntotuotannossa ja liikenteen järjestämisessä Helsingin seudun kuntien yhteistyö on välttämätöntä.

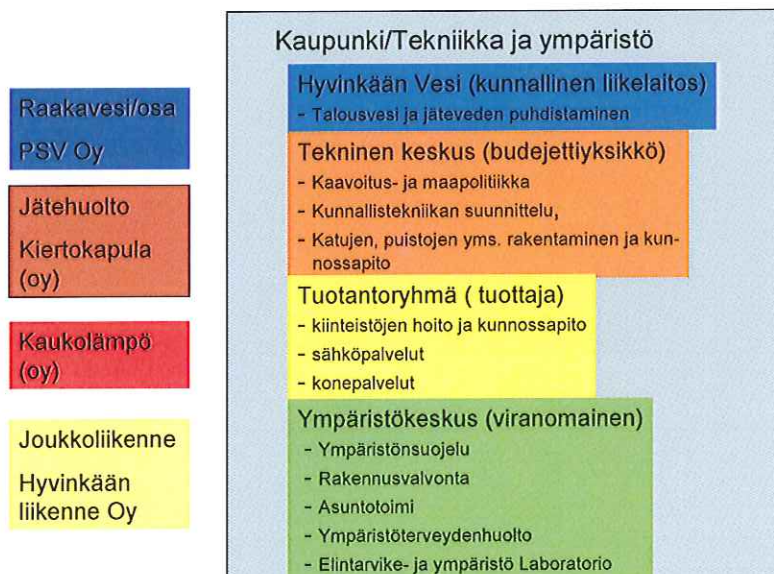
3.2 Ydintoimintojen järjestäminen nyt ja tulevaisuudessa

Hyvinkään kaupungissa tuotetaan teknisiä ja ympäristöpalveluja monella eri tavalla. Asiaa on kuvattu alla olevassa piirroksessa.

Tekniikan ja ympäristön palvelut Hyvinkäällä

Yhtiöt

Kaupungin oma toiminta

Kaupunki itse järjestää Tekniikan ja ympäristön toimialalla seuraavat palvelut:

- Vesihuolto (puhdas vesi ja jäteveden puhdistaminen)	kunnallinen liikelaitos
- Kaavoitus, maapolitiikka, kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito,	kunnallinen budjettiyksikkö
- kiinteistöjen hoito ja kunnossapito, sähkö- ja konepalvelut	kunnallinen nettoyksikkö (tuottaja)
- Ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, ympäristöterveydenhuolto, laboratorio, eläinlääkintähuolto	kunnallinen budjettiyksikkö

Tekniikan ja ympäristön toimialalla on kymmenen vuoden kokemus erilaisista tuotantotavoista. Hyvinkään Vesi toimii taloudellisesti itsenäisenä kunnallisena liikelaitoksena. Tekninen keskus, jossa hoidetaan kaavoitus, maapolitiikka, kunnallistekniikan rakentaminen ja kunnossapito, on normaali kunnallinen budjettiyksikkö. Ympäristökeskus, jonka päätehtävänä ovat viranomais-toiminnot, käsittää ympäristön suojelun, rakennusvalvonnan, asuntotoimen, ympäristöterveydenhuollon sekä elintarvike- ja ympäristölaboratorion. Se on myös normaali budjettiyksikkö. Tuotantoryhmä, johon kuuluvat kiinteistöjen hoito- ja kunnossapito- ja sähköyksiköt sekä konekeskus, on tilaaja-tuottaja mallin mukainen tuotantoyksikkö, joka toimii taloudessa netto-periaatteella.

Hyvinkäällä osa teknisen sektorin palveluista tuotetaan osakeyhtiöissä, joissa kaupunki on joko omistajana mukana tai tekee tiivistä yhteistyötä yhtiön kanssa. Yhtiöiden tuottamat palvelut ovat:

- Pääkaupunkiseudun Vesi Oy, raakaveden hankinta	osakeyhtiö, jossa kaupunki osaomistajana
- Kiertokapula Oy, jätehuolto	osakeyhtiö, jossa kaupunki osaomistajana
- Hyvinkään Lämpövoima Oy, kaukolämmön tuotanto	osakeyhtiö, jonka kaupunki omistaa 100 %:sti
- Hyvinkään Liikenne Oy, paikallinen linja-autoliikenne yksityinen Oy	Ei kaupungin omistusta

On tärkeää, että palveluiden tuotantomuoto voidaan valita kunkin palvelun tuottamisen kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Tekniikan ja ympäristön toimialalla jatketaan nettoyksiköiden kehittämistä siten, että rakentamis- ja kunnossapitotoiminnot sekä eräät erityistoiminnot muodostettaisiin uudeksi tekniseksi palvelukeskukseksi. Tämä mahdollistaa palvelujen tuotteistamisen, lisää henkilö- ja laiteresurssien käytön tehokkuutta ja tehostaa muutoinkin toimintaa.

4. TAHTOTILA – VISIO JA TOIMINTA-AJATUS VUOTEEN 2017

4.1 Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatus ilmaisee toiminnan tarkoituksen kertomalla, miksi se on olemassa. Toiminta-ajatukselta selviää, mitkä ovat päätuotteet ja -palvelut, ketkä ovat asiakkaat ja mitä tarpeita toiminnalla tyydytetään.

Hyvinkään kaupungin tekniikan ja ympäristön toimialan toiminta-ajatuksena on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää kestävä kehityksen mukainen, toiminnallisesti ja taloudellisesti eheä yhdyskuntarakenne sekä tuottaa kuntalaisille hyvät vesihuolto-, liikenne- rakentamis- ja ympäristöpalvelut. Toiminnalla luodaan terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö sekä turvataan ekologisesti kestävä luonnonympäristö.

4.2 Visio

Visio on haluttu tulevaisuuden kuva – tahtotila - jonka toteutumisen eteen aiomme tehdä töitä.

Edellä tehdyn toimintaympäristöanalyysin sekä vahvuuksia, heikkouksia, uhkia ja mahdollisuuksia kartoittaneen nelikenttäanalyysin kautta hahmottuu se, mihin suuntaan toimialan on menestyäkseen kehityttävä vuoteen 2017 mennessä.

Hyvinkään kaupungin tekniikan ja ympäristön visio vuoteen 2017 :

Hyvinkää on kasvava, puhdas, terveellinen, turvallinen ja viihtyisä kaupunki, joka tarjoaa mahdollisuudet monipuoliselle asumiselle ja yritystoiminnalle. Eheässä yhdyskuntarakenteessa kuntalaiset elävät sopusoinnussa ympäristönsä kanssa.

5. STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT, VALINNAT JA MENESTYSTEKIJÄT

5.1 Strategiset valinnat ja päämäärät

Visio vuoteen 2017 saavutetaan seuraavien keskeisten valintojen kautta:

- *Eheä yhdyskuntarakenne on kestävä kehityksen peruspilari*
  - Pitkäjänteinen kaavoitus ja maapolitiikka
  - Toimiva liikenne- ja palveluverkko
  - Riittävä asunto- ja yritystonttitarjonta
  - Energiatehokkaat ratkaisut
- *Rakennettu ympäristö toteutetaan laadukkaasti ja luonnon monimuotoisuus säilyttäen*
  - Vetovoimainen keskusta
  - Hyvä ilmanlaatu
  - Viihtyisät asuinalueet
  - Laadukas viherverkosto
  - Puhdas pohjavesi ja ympäristö
  - Luonnonvarojen säästeliäs käyttö
- *Toimiva liikenne- ja vesihuoltoverkko*
  - Hyvät joukkoliikenneyhteydet erityisesti Helsingin seudulle
  - Riittävät liityntäpysäköintimahdollisuudet
  - Palvelukykyinen paikallisliikenne
  - Kattava kevyen liikenteen verkosto
  - Turvalliset liikenneratkaisut
  - Hyväkuntoinen vesi- ja jätevesiverkosto
- *Kilpailukykyiset palvelut*

- *Asiakastarpeet palvelujen lähtökohtana*
- *Kustannustehokkaat, tuotteistetut palvelut*
- *Luotettavat viranomaispalvelut*

5.2 Strategisten valintojen kirkastaminen (mitä teemme – mitä emme tee) ?

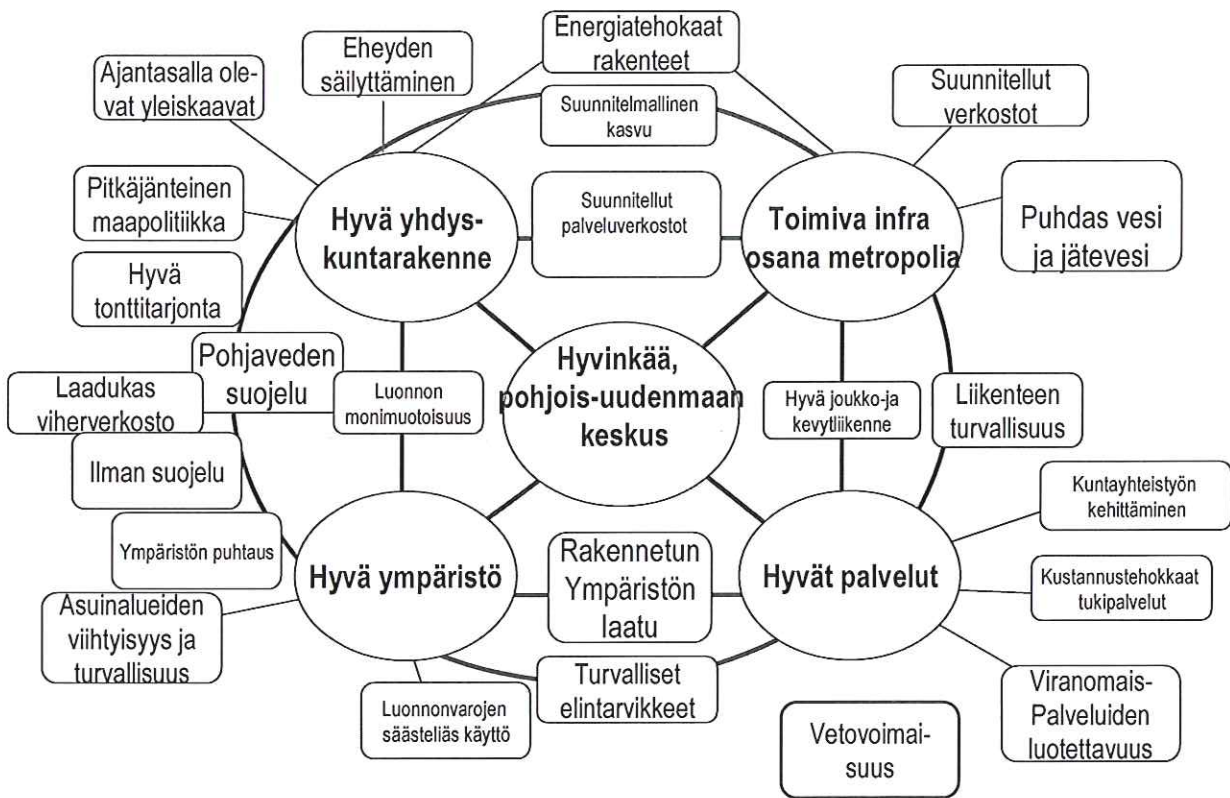
Teemme

- *Suunnittelemme ja toteutamme kestävän kehityksen mukaisia, pitkäjänteisiä ratkaisuja*
- *Aikaansaamme viihtyisän ja turvallisen ympäristön*
- *Tuotamme kustannustehokkaita palveluja asiakkaillemme*
- *Pidämme osaamistasomme korkealla*
- *Kehitämme toiminnallemme uusia tapoja*
- *Olemme aktiivisesti mukana yhteistyöverkostoissa*
- *Pidämme yllä hyvää työilmapiiriä*
- *Toimimme ympäristövastuullisesti energiaa säästäen ja kierrätystä kehittäen*

Emme tee

- *Turhaa hallintoa*
- *Näennäistä yhteistyötä*
- *Pidä yllä jäykkiä rakenteita*
- *Emme tuhlaa energiaa emmekä roskaa*

5.3 Strategiakartta

6. TOIMINNAN TAVOITTEET JA ONNISTUMISEN MITTAAMINEN (tulokortit)

Tulokortit laaditaan vuoden 2010 aikana

<i>PÄÄMÄÄRÄ</i>	<i>KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ/TAVOITE</i>	<i>ARVIOINTIKRITEERI/MIT ARI 2012</i>	<i>ARVIOINTIKRITEERI/MIT TARI 2017</i>	<i>VASTUU JA AIKATAULU</i>
Päämäärä 1: Täydennä oma päämääräsi				
Päämäärä 2: Täydennä oma päämääräsi				
Päämäärä 3: Täydennä oma päämääräsi, lisää tarpeen mukaan rivejä				

7. TOIMEENPANO, SEURANTA JA ARVIOINTI

7.1 Strategian jalkauttaminen

Tekniikan ja ympäristön strategia jalkautetaan niin, että se saatetaan henkilöstölle tiedoksi työyksiköiden kautta. Tavoitteet otetaan huomioon prosessikuvauksissa, projektityössä, yksiköiden tavoitteissa ja henkilöstön kehityskeskusteluissa. Toimialalla laaditut kehittämissuunnitelmat ja –suunnitelmat toteuttavat toimialan strategiaa.

7.2 Seuranta- ja arviointisuunnitelma

Toimialan sitovat tavoitteet sekä yksiköiden tarkemmat tavoitteet muodostetaan strategian pohjalta. Tavoitteiden toteutumista seurataan osana talousarvion toteutumisen seurantaa. Ohjelmia ja projekteja seurataan erillisarvioinneilla.

7.3 Suhde muihin strategia-asiakirjoihin

Tekniikan ja ympäristön strategia syventää ja tarkentaa kaupunkistrategiaa. Tavoitteita konkretisoidaan teemakohtaisten strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien kautta. Näistä tärkeimpiä ovat:

- Asuntopoliittinen ohjelma (valtuusto 2010, valtuustokausittain)
- Maankäytön toteuttamissuunnitelma (kaupunginhallitus, vuosittain)
- Energia- ja ilmastostrategia (valtuusto 2009)
- Ympäristöpäämäärät ja -ohjelma (kaupunginhallitus)
- Ympäristötilinpäätös (valtuusto, vuosittain)

- Keskustaajaman osayleiskaava (valtuusto 2011)
- Haja-asutusalueiden yleiskaavat (valtuusto)
- Pohjavesien suojelusuunnitelma (valtuusto 2009)
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma (valtuusto 2009)
- Ilmansuojelun ohjelma (tehdään vuonna 2011)